

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ΚΑΙ ΒΑΛΕ κύλησαν μέχρις ότου μπορέσει ο ντεζ Εσσέντ να καταδυθεί στη σιωπηλή γαλήνη του σπιτιού του, στο Φοντεναί· οι κάθε λογής αγορές τον υποχρέωναν να περιδιαβαίνει ακόμα τους δρόμους του Παρισιού και να διασχίζει την πόλη από τη μια άκρη στην άλλη.

Κι όμως, πόσες ενδελεχείς έρευνες δεν έκανε, πόσες ώρες περισυλλογής δεν πέρασε, προτού εμπιστευτεί το σπίτι του στους ταπετσέρηδες!

Είχε γίνει προ πολλού ειδικός στο να διακρίνει ανάμεσα στους γνήσιους και τους παραπλανητικούς χρωματικούς τόνους. Άλλοτε, τον καιρό που δεχόταν ακόμα γυναίκες στα διαμερίσματά του, είχε σχεδιάσει ένα μπουντουάρ όπου, ανάμεσα σε μικροέπιπλα, σκαλισμένα στο ωχρό ξύλο του γιαπωνέζικου καμφορόδεντρου, κάτω από ένα είδος μεταξένιου θόλου από ροδόχρωμο σατέν των Ινδιών, τα κορμιά των γυναικών ρόδιζαν ελαφρώς μες στο επιτηδευμένο φως που διαπερνούσε το ύφασμα.

Εκείνο το υπνοδωμάτιο, όπου καθρέφτες καθρέφτιζαν ο ένας τον άλλον και αντανακλούσαν ατελείωτες σειρές από ρόδινα μπουντουάρ πάνω στους τοίχους, ήταν ονομαστό ανάμεσα στα κορίτσια της ηδονής που ξετρελαίνονταν να βουτούν τη γύμνια τους σε αυτό το λουτρό της άλικης ζεστασιάς με το άρωμα της μέντας που ανέδιδε το ξύλο των επίπλων.

Όμως, εκτός από τα ευεργετήματα τούτης της τεχνητής ατμόσφαιρας που φαινόταν να μεταγγίζει καινούριο αίμα κάτω

από τις επιδερμίδες, τις μαραμμένες και ταλαιπωρημένες από τα καθημερινά φτιασιδώματα και τις σπαταλημένες νύχτες, γευόταν μέσα σε αυτό το χαύνο περιβάλλον, ξεχωριστές αγκαλλιότητες, προορισμένες μονάχα γι' αυτόν, ηδονές που έκαναν πιο σφοδρές και, κατά μία έννοια, διέγειραν τις αναμνήσεις από αλλοτινούς καημούς, από βάσανα περασμένα.

Έτσι, από απέχθεια και περιφρόνηση προς την παιδική του ηλικία, είχε κρεμάσει στην οροφή του δωματίου ένα μικρό κλουβί, φτιαγμένο από ασημένιο σύρμα, μέσα στο οποίο τραγουδούσε ένας φυλακισμένος γρύλος, όπως τραγουδούσαν οι γρύλοι ανάμεσα στις στάχτες των τζακιών στον πύργο του Λουρπ' όταν άκουγε αυτό το χιλιοακουσμένο τραγούδι, όλες οι στενάχωρες, σιωπηλές βραδιές που περνούσε με τη μητέρα του, όλη η εγκατάλειψη που βίωσε στη διάρκεια μιας νοσηρής, καταπιεσμένης νιότης συνωθούνταν μπροστά του και τότε, αντιλαμβανόμενος τον παροξυσμό της γυναίκας που χείδευε μηχανικά, και της οποίας τα λόγια ή το γέλιο διέκοπταν το όραμά του και τον επανάφεραν απότομα στην πραγματικότητα, σε τούτο δω το μπουντουάρ, κάτω στη γη, μια αντάρα υψωνόταν στην ψυχή του, μια ανάγκη να εκδικηθεί για τις λύπες που είχε αντέξει, μια λύσσα να βρομίσει με αισχρότητες τις οικογενειακές αναμνήσεις, μια αχαλίνωτη επιθυμία να ξαπλώσει, κοντανασαίνοντας, πάνω σε σάρκινα μαξιλάρια, να εξαντλήσει μέχρι την τελευταία ρανίδα τις πιο παράφορες, τις πιο στυφές τρέλες της σάρκας.

Άλλοτε πάλι, όταν τον κυρίευε μελαγχολία, όταν τις βροχερές φθινοπωρινές μέρες τον καταλάμβανε η απέχθεια για τους δρόμους, για το σπίτι του, για τον ουρανό που είχε το χρώμα κίτρινης λάσπης, για τα σύννεφα στην απόχρωση του σκυρωτού, κατέφευγε σε τούτο το ησυχαστήριο, κουνούσε ελαφρά το κλουβί και παρακολουθούσε το αδιάκοπο παιχνίδι των αντανακλάσεων μέσα στους καθρέφτες, μέχρις ότου τα ζαλισμένα

μάτια του διέκριναν ότι το κλουβί παρέμενε ασάλευτο, όμως ολόκληρο το μπουντουάρ ταλαντευόταν και περιστρεφόταν, γεμίζοντας το σπίτι με ένα ρόδινο βαλσάρισμα.

Αργότερα, όταν αισθάνθηκε την ανάγκη να ξεχωρίσει, ο ντεζ Εσσέντ υιοθέτησε ένα μεγαλοπρεπές, εκκεντρικό στιλ διακόσμησης,¹ χωρίζοντας το σαλόνι του σε μια σειρά από σηκούς με διαφορετική ταπετσαρία ο καθένας, οι οποίοι χάρη στις λεπτές αναλογίες τους, στους ακαθόριστους συσχετισμούς χρωμάτων ή μουντών, διακριτικών ή εκτυφλωτικών, χρωμάτων, ταίριαζαν απολύτως με τον χαρακτήρα των αγαπημένων του λατινικών και γαλλικών βιβλίων. Καθόταν τότε σε εκείνον τον σηκό που ο διάκοσμός του τού φαινόταν ότι ανταποκρινόταν καλύτερα στην ουσία αυτή καθαυτήν του κειμένου που η επιθυμία της στιγμής τον προέτρεπε να διαβάσει.

Τέλος, είχε ετοιμάσει έναν ψηλοτάβανο χώρο για την υποδοχή των προμηθευτών του: έμπαιναν, κάθονταν ο ένας πλάι στον άλλον σε στασίδια, ενώ εκείνος ανέβαινε σε έναν επιβλητικό άμβωνα και εκφωνούσε το κήρυγμα περί δανδισμού, εξορκίζοντας τους υποδηματοποιούς και τους ράφτες να συμμορφωθούν απολύτως προς τις εντολές του σχετικά με τη γραμμή των ενδυμάτων του, και απειλώντας τους με χρηματικό αφορισμό αν δεν ακολουθούσαν κατά γράμμα τις οδηγίες που περιλαμβάνονταν στις παραινετικές επιστολές και στα χρυσόβουλά του.

Απέκτησε τη φήμη εκκεντρικού, με επιστέγασμα τα λευκά βελούδινα κοστούμια και τα χρυσοκέντητα γιλέκα, με ένα μπουκετάκι βιολέτες Πάρμας, αντί για γραβάτα, σφηνωμένο

1. Το παρόν εδάφιο καθώς και το επόμενο βασίζονται στις εκμυστηρεύσεις του Μαλλαρμέ προς τον Ουισμάνς σχετικά με την παρισινή κατοικία του Ρομπέρ ντε Μοντεσκιού και την ενδυματολογική εκκεντρικότητα του δανδή.

χαμηλά στον ανοιχτό γιακά του υποκαμίσου του, και παραθέτοντας ηχηρά δείπνα σε ανθρώπους των γραμμάτων, μεταξύ αυτών δε εκείνο, προς τιμήν του πιο μάταιου από τα παθήματα της ζωής, το οποίο οργάνωσε καθ' ομοίωσιν ενός συμποσίου του 18ου αιώνα, ως πένθιμο άριστον.

Στην ολόμαυρη τραπεζαρία που έβλεπε στον αποβραδής μεταμορφωμένο κήπο, όπου οι αλέες του είχαν πασπαλιστεί με καρβουνόσκονη, η λιμνούλα του είχε τώρα φρόχειλο από βιολέτες και ήταν γεμάτη με μελάνι και οι θαμνώνες του αποτελούνταν από κυπαρίσσια και κουκουναριές, σερβιρίστηκε το δείπνο πάνω σε μαύρο τραπεζομάντιλο, στολισμένο με πανέρια με βιολέτες και σκαμπιόζες και φωτισμένο από πρασινόφλογα μανουάλια και κηροπήγια όπου έκαιγαν λιανοκέρια. Ενόσω μια άορατη ορχήστρα εκτελούσε πένθιμους σκοπούς, οι προσκεκλημένοι εξυπηρετούνταν από γυμνές νέγρες που φορούσαν ασημιές κάλτσες και πασούμια από ασημόχρωμο ύφασμα κατάσπαρτο με χάντρες δακρυόσχημες.

Μέσα σε πιάτα με μαύρο περίγραμμα, έφαγαν χελωνόσουπα, ρώσικο ψωμί σίκαλης, ώριμες ελιές Τουρκίας, χαβιάρι, αυγοτάραχο κέφαλο, καπνιστά λουκάνικα Φραγκφούρτης, κυνήγι με σάλτσα στο χρώμα του χυμού γλυκίριζας και του βερνικιού, κουλί τρούφας, κρέμα σοκολάτας αρωματισμένη με άμβαρο, πουτήγκες, νεκταρίνια, πετιμέζι, μούρα και μαυροκέρασα· ήπιαν, σε σκούρα ποτήρια, κρασιά της Λιμάν και του Ρουσιγιόν, της Τενέδου, της Βαλδεπένια και του Πόρτο· μετά τον καφέ και το εκχύλισμα καρυδόφλουδας, απόλαυσαν κβας και μαύρες μπίρες τύπου *porter* και *stout*.

Η πρόσκληση για το δείπνο, με αφορμή τον πρόσκαιρο θάνατο του ανδρισμού του οικοδεσπότη, ήταν γραμμένη σαν αγγελτήριο κηδείας.

Όμως τούτες οι εκκεντρικότητες, για τις οποίες άλλοτε καυχιόταν, είχαν από μόνες τους φθαρεί· σήμερα, μόνο περιφρόνη-

ση ένιωθε για εκείνους τους ξεπερασμένους και παιδαριώδεις κομπασμούς, για εκείνο το αλλόκοτο ντύσιμο, για εκείνο τον περίεργο διάκοσμο των διαμερισμάτων του. Τώρα, το μόνο που ονειρευόταν ήταν να δημιουργήσει, για δική του απόλαυση και όχι για τον εντυπωσιασμό των άλλων, ένα άνετο σπίτι, στολισμένο βέβαια με πρωτότυπο τρόπο, να διαμορφώσει για τον εαυτό του ένα ασυνήθιστο και γαλήνιο σκηνικό, ταιριαστό με τις ανάγκες της μελλοντικής μοναξιάς του.

Όταν το σπίτι του Φοντεναί ήταν πλέον έτοιμο και ο αρχιτέκτονας είχε αλλάξει, σύμφωνα με τις επιθυμίες και τα σχέδια του ιδιοκτήτη, όλη τη διαρρύθμιση· όταν το μόνο που απόμεινε ήταν να αποφασίσει σχετικά με τις λεπτομέρειες των επίπλων και της διακόσμησης, εξέτασε και πάλι εξαντλητικά όλα τα χρώματα και τις διαβαθμίσεις τους.

Αυτό που επιζητούσε ήταν χρώματα των οποίων ο τόνος να επιτείνεται από το τεχνητό φως της λάμπας· ποσώς τον ένοιωζε αν, στο φως της μέρας, έδειχναν άτονα ή αδρά, γιατί εκείνος ζούσε στην πραγματικότητα μόνο τη νύχτα, καθώς πίστευε ότι είσαι πιο καλά στο σπίτι σου, και μάλιστα όταν είσαι μόνος, ότι το μυαλό αφυπνίζεται και ζωντανεύει μόλις πέφτει το σκοτάδι· θεωρούσε επίσης πως υπήρχε μια ιδιαίτερη απόλαυση στο να βρίσκεσαι σε ένα άπλετα φωτισμένο δωμάτιο, στο να είσαι μόνο εσύ ξύπνιος και όρθιος ανάμεσα στα σκοτεινά, παραδομένα στον ύπνο σπίτια, ένα είδος απόλαυσης που ίσως περιλάμβανε μια υποψία ματαιοδοξίας, ένα εντελώς ασυνήθιστο είδος ικανοποίησης, όπως εκείνο που νιώθουν όσοι δουλεύουν ως αργά τη νύχτα, όταν, τραβώντας στην άκρη τις κουρτίνες των παραθύρων, συνειδητοποιούν ότι ολόγυρά τους τα πάντα είναι σβηστά, τα πάντα είναι σιωπηλά, τα πάντα είναι νεκρά.

Αργά αργά, διάλεξε έναν έναν τους τόνους.

Κάτω από το φως των κεριών, το μπλε γίνεται υποπράσινο·

αν είναι σκούρο, όπως του κοβαλτίου ή το λουλακί, γίνεται μαύρο· αν είναι φωτεινό, γίνεται γκριζο· αν είναι αληθινό και απαλό, όπως το τικουάζ, δείχνει θαμπό και παγερό.

Παρεκτός λοιπόν και αν το συνδυάσει με κάποιο άλλο χρώμα, ως ενισχυτικό, ίσως να μην μπορεί να χρησιμοποιήσει το μπλε ως τη βασική απόχρωση του δωματίου.

Από την άλλη, το σκούρο γκριζο γίνεται ακόμα πιο σκυθρωπό και βαρύ· το σεντεφένιο γκριζο χάνει τις γαλαζωπές του ανταύγειες και μεταλλάσσεται σε γαριασμένο λευκό· τα καφετιά γίνονται ληθαργικά και παγερά· όσο για τα βαθυπράσινα, όπως το αυτοκρατορικό πράσινο και το πράσινο της μυρτιάς, συμπεριφέρονται όπως ακριβώς τα έντονα μπλε και γίνονται ένα με τους τόνους του μαύρου· απόμεναν λοιπόν τα πιο απαλά πράσινα, όπως το πράσινο του παγονιού, τα κόκκινα του κιννάβαρη και οι καστανοκόκκινες λάκες, όμως και σε αυτά το φως ξεπλένει τους μπλε τόνους τους, αφήνοντας πίσω μονάχα τους κίτρινους που, με τη σειρά τους, αφήνουν μονάχα έναν κίβδηλο τόνο, μια μουντή γεύση.

Ούτε λόγος βέβαια για τα σομόν, τα χρυσοκίτρινα του αραβόσιτου και τις ρόδινες αποχρώσεις, καθώς η θηλυπρέπειά τους θα παρεμπόδιζε κάθε σκέψη απομόνωσης· ούτε βέβαια και για τα βιολετιά που χάνουν το χρώμα τους· μόνο το κόκκινο επιβιώνει τη νύχτα, και τι κόκκινο!, ένα ιξώδες, οινώδες, αγοραίο· του φαινόταν όμως μάταιο να το χρησιμοποιήσει διότι, μόλις το συγκεκριμένο χρώμα αναμειχθεί με σαντονίνη,² στη σωστή δοσολογία, τα πάντα φαίνονται βιολετιά και τότε είναι πολύ εύκολο οι ταπετσαρίες στους τοίχους να αλλάξουν απόχρωση δίχως καν να τις αγγίζεις.

2. Τοξικό φάρμακο από τα αποξηραμένα άνθη φυτών του γένους *Artemisia*, που παραγόταν στο Τουρκεστάν και χρησιμοποιείτο ως ανθελμινθικό.

Όταν όλα τούτα τα χρώματα αποκλείστηκαν, έμειναν μόνο τρία: το κόκκινο, το πορτοκαλί και το κίτρινο.

Από αυτά προτιμούσε το πορτοκαλί, επιβεβαιώνοντας έτσι, με το παράδειγμά του, την αλήθεια μιας θεωρίας στην οποία προσέδιδε μια σχεδόν μαθηματική ακρίβεια: δηλαδή ότι υφίσταται αρμονία ανάμεσα στην ευαισθησία ενός ατόμου με αληθινή καλλιτεχνική ιδιοσυγκρασία και στο χρώμα που διακρίνουν τα μάτια του ως πιο σημαντικό και πιο ζωηρό.

Πράγματι, αν παραβλέψεις την πλειονότητα των κοινών ανθρώπων των οποίων οι χονδροειδείς αμφιβληστροειδείς δεν διακρίνουν μήτε την ιδιαίτερη ευρυθμία του κάθε χρώματος μήτε τη μυστηριώδη σαγήνη των διαβαθμίσεων και των διακυμάνσεών του· αν παραβλέψεις επίσης τα μάτια των αστών, τα ασυγκίνητα μπρος στη μεγαλοπρέπεια και τον θρίαμβο των παλλόμενων και έντονων αποχρώσεων· αν, τέλος, κρατήσεις μόνο εκείνους των οποίων η εκλεπτυσμένη όραση έχει ασκηθεί μέσα από τη λογοτεχνία και την τέχνη, ήταν πεπεισμένος ότι ανάμεσά τους, το μάτι εκείνου που ονειρεύεται την ιδανική ομορφιά, που επιθυμεί σφοδρώς την ψευδαίσθηση, που ζητά πέπλα μυστηρίου στην ερωτική του κλίνη, προσελκύεται συνήθως από το μπλε και τα παράγωγά του, όπως το μοβ, το μενεξεδί, το σεντεφένιο γκριζο, αρκεί να παραμένουν διακριτικά και να μην υπερβαίνουν το όριο όπου χάνουν την ταυτότητά τους και γίνονται ανόθευτα βιολετιά και γνήσια γκριζα.

Αντιθέτως, οι άγριοι, οι πληθωρικοί, οι ευπαρουσίαστοι, τα σφριγηλά αρσενικά που αψηφούν τους κοινωνικούς κανόνες και εφορμούν απερίσκεπτα, αυτοί αρέσκονται, ως επί το πλείστον, στις εκτυφλωτικές λάμπεις των κίτρινων και των κόκκινων, στην εκθαμβωτική, μεθυστική κλαγγή των κόκκινων του κιννάβαρη και των κίτρινων του χρωμίου.

Τέλος, το βλέμμα εκείνων των εξασθενημένων και νευρωτικών που η αισθησιακή όρεξή τους επιζητεί εδέσματα ερεθι-

στικά από το κάπνισμα και την άρμη, το βλέμμα εκείνων των λιπόσαρκων που βρίσκονται σε υπερδιέγερση, όλα σχεδόν τα βλέμματα προσελκύνονται από τούτο το ερεθιστικό, νοσηρό χρώμα με τα παραπλανητικά μεγαλεία και την πυρετώδη δριμύτητα: το πορτοκαλί.

Έτσι λοιπόν, η επιλογή του ντεζ Εσσέντ δεν επιδεχόταν τον παραμικρό ενδοιασμό: εξακολουθούσαν όμως να υπάρχουν αδιαμφισβήτητες δυσκολίες. Αν το κόκκινο και το κίτρινο αποκτούν όλο τους το μεγαλείο κάτω από το φως, δεν συμβαίνει πάντα το ίδιο με το σύνθετό τους, το πορτοκαλί, που αφηνιάζει και γίνεται συχνά ένα κόκκινο του καπουτσίνου ή κόκκινο της φωτιάς.

Μελέτησε στο φέγγος των κεριών όλες τις αποχρώσεις και ανακάλυψε μία που του φάνηκε πως δεν θα έχανε τη σταθερότητά της και δεν θα διέψευδε τις προσδοκίες του: όταν ολοκληρώθηκαν τα προκαταρκτικά, αποφάσισε να αποφύγει, στο μέτρο του δυνατού, τουλάχιστον για το γραφείο του, υφάσματα και χαλιά της Ανατολής, τα οποία, τώρα που οι νεόπλουτοι έμποροι τα προμηθεύονταν σε προσιτές τιμές από τα καταστήματα νεωτερισμών, είχαν γίνει τόσο πολύ βαρετά, τόσο πολύ κοινότοπα.

Αποφάσισε, τελικά, να ντύσει τους τοίχους, όπως τα βιβλία, με μαλακό μαροκινό δέρμα, από δορές φερμένες από την πόλη του Ακρωτηρίου, καλογυαλισμένο από τις πελώριες χαλύβδινες πλάκες ενός δυνατού στιλβωτικού πιεστηρίου.

Όταν η επένδυση των τοίχων διακοσμήθηκε, έβαψε τα κυμάτια και τα ψηλά σοβατεπιά με λακαρισμένο βαθύ μπλε λουλακί, όπως αυτό που χρησιμοποιούν οι αμαξοποιοί στις ξύλινες επιφάνειες των αμαξών: η ελαφρώς κούλη οροφή, επίσης επενδυμένη με μαροκινό δέρμα, φανέρωνε, σαν πελώριος φεγγίτης ένθετος μέσα στο πορτοκαλόχρωμο δέρμα, έναν ουράνιο θόλο από μεταξωτό μπλε ρουά, στη μέση του οποίου ασημένια χειρουβείμ, κεντημένα άλλοτε από τη Συντεχνία Υφαντών της

Κολωνίας³ για κάποιο παλαιό άμφιο, ανέβαιναν φτεροκοπώντας δυνατά.

Το βράδυ, όταν το καθετί ήταν στη θέση του, τα πάντα συμφιλιώθηκαν, αμβλύθηκαν, γαλήνεψαν τα μπλε στις μπουαζερί είχαν τώρα σταθεροποιηθεί, οριστικοποιηθεί θαρρείς και ζεσταίνονταν από τα πορτοκαλιά, που και αυτά με τη σειρά τους διατηρούνταν, δίχως να αλλοιώνονται, καθώς υποστηρίζονταν και, κατά μία έννοια, ζωντάνευαν από την ακαταμάχητη πνοή των μπλε.

Όσο για τα έπιπλα, ο ντεζ Εσσέντ δεν χρειαζόταν να επιδοθεί σε χρονοβόρες αναζητήσεις, εφόσον η μοναδική πολυτέλεια αυτού του δωματίου θα ήταν τα βιβλία και τα σπάνια άνθη αργότερα σκόπευε να διακοσμήσει τις ακόμα γυμνές επιφάνειες με κάποιους πίνακες ζωγραφικής ή σκίτσα, όμως για την ώρα αρκέστηκε στο να καλύψει με βιβλιοθήκες από έβενο το μεγαλύτερο μέρος των τοίχων, να σκορπίσει πάνω στο ξύλινο πάτωμα δορές αγρίων ζώων και γούνες γαλάζιας αλεπούς και να τοποθετήσει, κοντά σε ένα μασίφ τραπέζι αργυραμοιβού του 15ου αιώνα, βαθιές μπερζέρες και ένα παλιό αναγνωστήρι παρεκκλησιού από σφυρήλατο σίδηρο, ένα από εκείνα τα παμπάλαια αναλόγια, πάνω στα οποία ο διάκονος ακουμπούσε άλλοτε το αντιφωνάριο και που τώρα υποβάσταζε έναν από τους μεγάλου σχήματος και πολυσέλιδους τόμους του *Glossarium mediæ et infinxæ latinitatis* του ντυ Κανζ.⁴

3. Πανίσχυρη συντεχνία καθ' όλο τον Μεσαίωνα μέχρι την εξέγερση του 1618, οπότε οι τεχνίτες της μετανάστευσαν στο Αιξ-λα-Σαπέλ (σημ. Άαχεν) και σε άλλες βόρειες πόλεις.

4. Charles du Fresne du Cange (1610-1688): Γάλλος διακεκριμένος μελετητής της βυζαντινής ιστορίας και συντάκτης δύο λεξικών μεσαιωνικών λατινικών και ελληνικών, τα οποία περιλαμβάνονται στο εν λόγω έργο.

Τα παραθυρόφυλλα των οποίων τα γαλαζωπά τζάμια, κρακελαρισμένα, διάσπαρτα με βαθυπράσινα, χρυσόστικτα κυρτώματα, απόκοβαν τη θέα της εξοχής και άφηναν μόλις ένα παραπλανητικό φως να διεισδύσει, ενδύθηκαν και αυτά, με τη σειρά τους, με κουρτίνες φτιαγμένες από παλιά πετραχήλια, που η θαμπή, σχεδόν μαυρισμένη χρυσοκλωστή τους έσβηνε μες στο πεθαμένο κοκκινόφαιο του υφασμιού.

Τέλος, πάνω στο μάρμαρο του τζακιού, το οποίο ήταν και αυτό καλυμμένο με το βαρύτιμο ύφασμα μιας δαλματικής εσθήτας από φλωρεντινό ατλάζι, ανάμεσα σε δυο αρτοφόρια από επίχρυσο χαλκό, βυζαντινής τεχνοτροπίας, που προέρχονταν από το παλιό Αβασείο του Μπουά ντε Μπιεβρ, ένας εκπληκτικός εκκλησιαστικός κανόνας, τρίπτυχος, λεπτοδουλεμένος σαν δαντέλα, περιείχε, κάτω από το τζάμι της κορνίζας του, τρία έργα του Μπωντλαίρ, γραμμένα σε αυθεντική περγαμηνή με τα εξάισια γράμματα του Λειτουργικού και θεσπέσιες χρωματογραφίες, δεξιά κι αριστερά, τα σονέτα *Ο θάνατος των εραστών* και *Ο εχθρός*, και στο κέντρο, το πεζό ποίημα με τον τίτλο *Any where out of the world*: «οπουδήποτε, μακριά απ' τον κόσμο».⁵

5. Τα δύο πρώτα περιλαμβάνονται στα *Άνθη του κακού*: το πεζό ποίημα περιλαμβάνεται στα *Μικρά πεζά ποιήματα (Η μελαγχολία του Παρισσιού)* και ο αγγλικός τίτλος είναι δανεισμένος από το ποίημα *The Bridge of Sighs* του Thomas Hood.